

MI A KARÁCSONY ÉRTELME?

Az, hogy a hatalmas, láthatatlan teremtő Isten emberi alakban megjelenik a saját, teremtett világában, a saját képére és hasonlatosságára teremtett emberek társaságában. S ennek a megjelenésnek az egyetlen és hangsúlyos oka a tökéletesen önzetlen és hangúlyos oka a tökéletesen önzetlen szeretet, sőt az alázat, amiképpen a mindenható Isten emberi formát vett magára, és mindenben hasonlónak lett hozzánk. Hasonlónak lett hozzánk elesettségünkben, kiszolgáltatottságunkban, magányunkban, meg nem értettségünkben — vagyis mindenben az, Aki az egész világot egy szavával teremtette. A karácsony értelme, hogy Isten közénk jött, hozva szeretetét.

Ennek a sápadt visszfénye, hogy — általában Isten nélkül — az ember is a szeretetről motyog valamit, s mindezt az ajándékozás lázas görcsbe merevíti. Szinte ideges feszültséggel vívódik azon, hogy családtagjai, szerettei közül kinek mit is vásároljon karácsonyra, a szeretet ünnepe-re. Igaz, hogy a karácsony nem a szeretet ünnepe, de az ember makacsul hajtogatja, hogy az, és pénzével kísérletet tesz arra, hogy a szeretetét csökevényesen kifejezze. Csakhogy amikor az ügy az eredeti gyökerétől elszakad, akkor kiüresedik, megfonnyad, formátlanná válik, csak görcsös pénztárcaakarás lesz belőle. Nem is sikerül valami jól, legfeljebb az összeg nagysága adhat némi futó megnyugvást.

Márpedig ha a karácsonyban nem látjuk a tiszta, eredeti bibliai tartalmat, ha nem ismerjük, nem fogjuk fel az eredeti történet részleteit és egészét, súlyát és fényét, akkor elszakadtunk a gyökértől, az első, az eredeti forrástól. Olyan lesz az ünneplésünk, mint annak a szép virágnak a sorsa, amelyiket leszakítottak a gyökeréről, s bár vázába és vízbe került, mégis csekély lesz az élettartalma. A gyökerétől leszakított virág hamar elfonnyad, elpusztul, s ha ráadásul a háziasszony még rendetlen is, a vázában a vízzel együtt bűzhődik meg az egész. Így képes a kiüresített, igazi tartalmától elszakított ünneplés megromlani, izetlenné válni.

A karácsony értelme, hogy a láthatatlan, hatalmas, teremtő Isten kilép az ember által felfoghatatlan valóságából és belép az ember földi valóságába, hogy láthatóvá, érthetővé, felfoghatóvá tegye magát — sőt megfoghatóvá. Hiszen a másik nagy üdvőtörténeti ünnep — a nagyhét, a feltámadás ünnepeivel — éppen a megfoghatóságról és a megfeszíthetőségről beszél nekünk. A karácsony értelme az inkarnáció: Az Ige testté lett, Isten közénk jött látható, hallható alakban. S közénk jövele után így nevezzük: Jézus Krisztus! Mit is jelent ez? Azt, hogy Jézus a Messiás (héberül), a Krisztus (görögül), a Felkent (magyarul),

Üdvözítő született ma, Aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.

Lukács 2:11

azaz a megváltás feladatára kiválasztott Isten egyszülött Fia, vagyis maga Isten. A karácsony értelme, hogy Isten közénk jött, s a mennyei világosságot hozta el nekünk, az üdvösség fényét, a mennyország szikrázó szépségét, és nekünk ezt szabad látnunk még földhözragadt helyzetünkben is. S ez szebb, sokkal szebb, mint éjjel a sötét égen csillogó messzi csillagok. Sokkal szebb, mert az éjszakai égbolt csillagai csak az elérhetetlennek látszó végtelen messzeségben csillognak, de karácsonykor az Isten világossága, a világ világossága a mi szívünkbe, életünkbe ragyoghat bele.

A karácsony értelme, hogy Istentől eljött hozzánk a fény, az Istentől, hogy létünk mulandó és halálós sötétjébe beleragyogjon. S ebben a fényben megfürödvé emelkedik fel a lelkünk, tisztul és békül az életünk, és lesz része egészségben, békében, örömben, harmóniában. A karácsony értelme Isten hozzánk való érkezése. Nem pusztán kirándult az unatkozó Isten, ha-

nem közénk jött, és valami nagyon nagy ajándékot hozott nekünk: Az életet!

A karácsony értelme az élet, az üdvösségre meghívott emberi élet! A bibliai elbeszélés nem objektív, semleges, tényszerű történet csupán — bár természetesen az is. Valamikor ez így történt: Amikor Betlehemben megszületett a Megváltó, eljöttek Őt köszönteni a napkeleti tudós bölcsek és az együgyű pásztorok, s álmélkodtak szívükben. Érdekes megfigyelni, hogy a tudós napkeleti bölcsek, a csillagok világának kítűnő ismerői saját értelmes tudományukkal ismerték fel a Megváltó megszületésének helyét, időpontját, a tudatlan pásztoroknak pedig angyalok jelentették ki a Messiás születésének tényét. A tudósok feladata az volt, hogy fejték meg, hogy mikor született a Megváltó és találják meg, hogy hol született. Értelmes és szívós erőfeszítésüknek köszönhetően megtalálták Őt. A pásztorok csak kinn tanyáztak a mezőn, s hirtelen, váratlanul mennyei, angyali kijelentést kaptak a Messiás megszületésének eseményéről. Mind a tudósok, mind a pásztorok felkeresték az Úr Jézust, és kifejezték hódolatukat, mert megértették a karácsony értelmét.

A karácsony értelme, hogy Isten jött közénk emberi alakban. A földre hozta a menny csodáját, a szívekbe békét, örömet, szeretetet, világosságot hozott — mindazt, amitől fényesebbé, szebbé lehet az emberi élet. Boldog lesz, aki ezt felfedezi, de a kesergő szürkeségben, a “meló” és a “gür-cölés” unalmában, a hétköznapi csaták sebző valóságában marad az, aki mindezt kizárja az életéből. A karácsony értelme Isten felénk forduló és hozzánk érkező szíve. Rettenetes és végzetes hiba lenne ezt nem felismerni és a hatalmas csoda mellett közömbösen baktatni a sötét halál felé.

A karácsony értelme: Isten érkezik hozzánk, de úgy, hogy képesek legyünk szívünkbe fogadni megváltó szeretetét. Életünk megújul, megfrissül, megtisztul, megszépül, és célja lesz, örök célja — Ez a karácsony értelme.

Ribár János ev. esperes (Orosháza) - e.é.

LUTHERREL ÁDVENTBEN

Zakariás 9:9. Jön néked a te Királyod. Valóban Király, de szegény, nincstelen. Éppenséggel nincs királyi ábrázatja, ha csak a földi királyok pompáját keresed Rajta.

Pompát, várat, házat, pénzt, és jószágot a földi királyoknak engedi át. Ám egyenek, igyanak, öltözködjének, és építsenek fényűzőbben, mint egyebek. Ahoz úgysem értenek, amit ez a kolduskirály tud. Krisztus *segít*. Nemcsak egy bűn ellen, hanem minden én bűnöm ellen, nem is csak az én bűnöm ellen, hanem az egész világ bűne ellen. Azért jön, hogy elvegye, nemcsak a betegséget, de a halált is, nemcsak az enyémet, hanem az egész világét. Mindezt azért mondja a próféta Sion leányának, hogy meg ne botránkozzék a Király nyomorúságos jövetelén, s csukott szemmel, nyitott füllel ne a szegényes bevonulásra nézzen, hanem *hallgasson, hallja* meg azt, amit erről a koldus királyról hirdetnek, Mert látni csak a szegénységet lehet, hogy nyeregtelen számaron sarkantyú nélkül úgy vonul be, mint a koldus. De hogy magára veszi bűneinket, megfojtja a halált, s szentséget, üdvösséget, örök életet ad, azt látni nem lehet. *Ezt tehát hallani és hinni kell.*

Lukács 1:23. Krisztus a te Királyod, Kit Isten egyenesen neked ígért, s Kinek tulajdona vagy, hogy csak Ő uralkodjék rajtad – lélekben, nem testi értelemben. Őt kívántad kezdettől fogva; atyáid vágyakozó szíve is Érte sóhajtozott s utána kiáltott. Ő vált s szabadít meg mindentől, ami eddig megterhelt, legyűrt, s fogva tartott.

Drága ige ez a hívő szívnek! Mert Krisztus nélkül az ember temérdek bős zsarnok rabigáját nyögi. Ezek nem királyai, hanem gyilkosai, kiktől csak szükségét és szorongatást szenved. Ilyen zsarnok az ördő, a test, a világ, a bűn – ráaadásul a törvény, a halál, és minden pokol. Alattuk a szegény, megnyomorodott lélek csak nehéz rabságban és gyötrelemben élhet.

De aki e Királyt erős hittel befogadja, bizton van. Nem fél se bűntől, se haláltól, se pokoltól, mert nem kétli, sőt jól tudja, hogy az ő Királya ÚR életen, halálon, bűnön, mennyországon – minden. Lám ilyen nagy dolgot rejt e csekély ige: Imhol jó Királyod. Ilyen felsé-

ges javakat hoz ez a szegény, lenézett Király. Mindezt az ész nem látja, a természeti ember se érti, *csak a hit egyedül.*

Jelenések 3:20. Ő jön. Bizony nem te mégy Hozzá s hozod el Őt, hiszen elérhetetlenül magasan és messze van tőled. Minden értékeddel és semmiféle fáradságos vesződséggel sem érthetsz fel Hozzá, nehogy dicsekedhess, mintha szolgálatoddal és érdemmeddel te hajlítanád Őt magadhoz. Nem, édes atyámfia, érdem és méltóság itt semmivé válik s nem marad más, csak merő érdemtelen méltatlanság az egyik oldalon, *nálad*, és csupa irgalmas kegyelem a másik oldalon, *Nála*. Koldus és király találkozója ez.

Az evangéliumból tanuld meg hát, hogy mi a kezdete és útja-nódja a megigazulásnak. Csak egy: Királyod eljön hozzád s elkezd benned a jót. Nem te keresed Őt, hanem Ő keres téged. Nem te találod meg Őt, hanem Ő téged. Hited is Tőle van, nem magadból, s ha Ő nem jön, te ugyancsak kívül maradsz. Ahol nincs *evangélium*, ott Isten sincs, hanem csak bűn és merő kárhozat. Ne kérdegsz hát, hol kezdjed a megigazulást. Csak úgy kezdődhetik, hogy a Király megjelenik és evangéliuma megszólal.

J.Ö.K.

INNEN-ONNAN RÖVIDEN

¶ A Külföldön [Nyugateurópában] Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége teológiai szakfolyóiratának, a Koinoniának a 63. száma reprodukciós kiadásban hozta *Özv. Ruzsa István: Nt. Ruzsa István, első magyar ág. h. ev. amerikai lelkész életrajza és működése* c.. eredetileg 1967-ben könyvformában megjelent emlékiratát.

¶ A Texas Louisiana Gulf Coast Ev. Egyházkerület presbitériuma határozatban fejezte ki, hogy testvéri kapcsolatokat kíván kiépíteni a Magyarországi Evangélikus Egyházzal. Részletekről még nincs döntés.

¶ Az 56-os szabadságharc clevelandi emlékünnepevényén Orbán Viktor, a Fidesz Magyar Polgári Szövetség elnöke, volt miniszterelnök tartotta az ünnepi beszédet. Az ünnep napját megelőzően Orbán Viktor többek között találkozott és kerekasztal beszélgetést folytatott a környékbeli és távolabbi szolgáló magyar lelkészekkel a hazai és a szórványban lévő magyarság kapcsolatai témában. A megbeszélésen három evangélikus lelkész, Tamásy Éva és Tamásy Zoltán cleveland–torontói lelkészek és Bernhard Béla AMEK főesperes is részt vett.

¶ II. János Pál pápa október 3-án többekkel együtt boldoggá avatta IV. Károly egykori magyar királyt. «««

BESZÉLGETÉS JÉZUSSAL

Jézusom!

Sokan örülnek, hogy kerestek Téged és megtaláltak. Én annak örülök, hogy Te találtál meg engem.

Betlehem pásztorainak megjelentek az angyalok, és örültek, mert saját fülükkel hallották az evangéliumot. De én vidámabb vagyok, mint a pásztorok voltak, mert én az evangéliumot nem az angyaloktól hallottam, hanem Tőled. Mert Te azt mondtad: Jöjj énhozzám és könnyitek terhedet. Ezért vidámabb vagyok, mint a betlehemi pásztorok.

A napkeleti bölcsek látták a csillagot, ezért boldogok voltak és felkerestek Téged és drága ajándékokkal halmoztak el. De én boldogabb vagyok, mint a napkeleti bölcsek voltak, mert Te kerestél fel engem és a világ legdrágább ajándékát adtad nekem: megváltó hatalmat. Ezért én boldogabb vagyok mint a napkeleti bölcsek.

Mária áldott az asszonyok között, mert negyven héten át a testében lakoztál. De én áldottabb vagyok, mint Mária, mert Te, feltámadt Krisztusom, életem fogytáig a szívemben lakozol. Ezért áldottabb vagyok én, mint Mária.

Simeon, a próféta, örült és azt mondta: Látták szemeim a Megváltót. Én nem láttalak Téged, mégis hiszek Benned. És, mert Te boldognak mondog azokat, akik nem látnak és mégis hisznek: Ezért vagyok én nagyon-nagyon boldog!

Johnson Gnanabaranam, India (Külmiszioi Hírlevél, Budapest)

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2004. szeptember 27-e és november 18-a között vett különféle adományokat..

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételeit a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$50: Özv. D. Brachna Gáborné (OH). **\$43:** Koltai Rezső (Svédó). **\$30:** Bell Erzsébet (CA). **\$25:** Szabó Erzsébet (OH). **\$20:** Szeless György (OH). **\$8:** Halmos Ilona (OH). **\$5:** Dr. Szandtner Béla (ON). **\$4:** Beck Mária (OH). Ritter László (PA). **\$2:** Petri Ilona (OH).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2005: Dr. Szandtner Béla (ON). **2004:** Dr. Tomaschek László (OH)

•A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA

\$80: Dr. Tomaschek László (OH). **\$60:** N.N.

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat Erős Vár névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Olvasoink szíves figyelmébe! Postaigazgatósági rendelkezés folytán tömegpostaként kiküldött lapunk valamennyi példányának súlyban, tartalomban, mellékletekben azonosnak kell lennie. Ezért kap mindegyik északamerikai olvasónk befizetőlapot és választóritéket, jöllehet egyik-másik nincs hátralékban vagy előfizetés még nem járt le. A befizetőlapot és választóritéket természetesen különös tekintettel a 75. évfolyam ünneplésére sajtóadomány beküldéséhez is fel lehet használni. Előre is köszönjük. Sz. ✕

KARÁCSONY: MEGIGAZULÁSUNK ZÁLOGA ÉS SARKKÖVE

“Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.” (János 1:14.)

Négyheti előkészület után végre itt van karácsony. A gyerekek már hetekkel előbb nap mint nap kérdezik, hányat kell még karácsonyig aludni? S ha őszinték akarunk lenni, akkor minket felnőtteket is izgalom tölt el, ahogy karácsony szentséges ünnepe közeledik. Gondolatban és lélekben mindannyian visszamegyünk emlékeink szárnyán a gyerekkori otthonba, ahol zúzvara lepte be az ablakot, s a külvilág zaja elolvadt a hó fehér puhaságában. Emlékezünk a meleg szobára, a feldíszített karácsonyfára, egy-egy ajándékra, karácsonyi énekekre, és ünnepi Istentiszteletekre, amikor a világ mintegy varázsútre megváltozott, szép és békés lett, hacsak rövid időre is.

Valóban, karácsony ünneplése szép és kegyes szokás. Kiszakít a valóságból, intim békét és biztonságot sugároz. Szívesen és örömmel adjuk át magunkat ennek a melengető érzésnek, pedig tudjuk, sejtjük, hogy karácsony azért több mint békés, boldog hangulat, beiglivel, sült kalácscsal, halál, és persze ajándékokkal.

Az isteni Gyermek az, Aki ennek az ünnepnek a középpontjában van, Aki igazán számít ma. Mert ez a gyermek Isten Fia, s karácsony arról szól, hogy Ő eljött hozzánk. Az emberiség sötétségébe elhozta isteni világosságát. A kilátástalanság, a félelem, és reménytelenség éjszakáját szentséges éjjé változtatta. Erről beszél nekünk karácsony.

S ezt az első karácsonyi éjszakát szívünk mélyébe kellene zárunk olyan erősen, hogy azt a szürke és gondokkal teli hétköznapok se tudják elhomályosítani. Ennek az éjszakának kellene egész keresztyén életünket és világnézetünket áthatnia. Hiszen nem tudjuk, nem tapasztaljuk-e, hogy a karácsonyi idill milyen hamar elpárolog, szerte foszlik! Jönnek a hétköznapok, s mi visszatérünk az élet monoton rutinjába, elmerülünk az élet forgatagában, mintha nem is lett volna karácsony. És talán elju-

tunk arra a félelmetes következtetésre, amely manapság sokak véleménye, hogy bármi történik is a világban, akár kicsiny akár nagy dolog, annak végeredményben semmi jelentősége sincs. Mert mióta világ a világ ugyanaz a szüntelen körforgás megy; örömök és bánatok, háborúk és békék, egészség és betegség, jó és rossz váltják egymást, s tulajdonképpen mindez valami értelem és irány nélküli ördögi kör, örök körfogás. S ha ebbe a meggyőződésbe beleéljük magunkat akkor már csak egy lépés, hogy elveszünk a mindennapok szürkeségében, s ne törődünk azzal, hogy mit hoz a holnap. A mának élni, ez sok ember mottója. Nem számít mit hoz a holnap.

Talán az a nemzedék, amely átélte a háborút és az ostromot, tudja igazán, hogy mit jelent a csak “egy nap a világ” érzése. S most megint ez az életérzés kezd úrrá lenni az embereken. Megint háború van a világban, folyik a harc, ideológiák, világnézetek, vallások ütköznek, s hull az ártatlanok vére, korra, nemre, nemzetre, vagy vallási hovatartozásra való tekintet nélkül. Ugyanakkor a természeti csapások itt-ott lesújtanak, krónikus a vízhiány, a természet lassan megy tönkre, és az emberiség jövője félelmetes és halálos enigma.

Jób keserű szavai egyre igazabbnak tűnnek: “Minden ember, aki anyától született, szegény a napokban, de jóllakik gonddal. Mint virág kinyílik, azután elhervad, eltűnik, mint árnyék, nincsen maradványa.” (Jób 14:1-2.)

Hiszen mi mások is lennénk, mint pincinyke fénypontok a hatalmas sötétségben? De ha hittel ki tudjuk mondani “**Karácsony van!**”, akkor ez persze annyit jelent, hogy világot megrázó és megváltó esemény robbant bele a világba, és ezzel együtt életünkbe. A karácsonyi esemény, a Gyermek megszületése, az Ige megtestesülése, a világnak és életünknek irányt, útmutatást és célt adott. Mert azon a szent éjszakán az Úr szállt közénk. Nem hideg és főséges dicsőségben, vagy vaspálcával a kezében, hanem kisedként, Szűz Mária gyermekeként, kiszolgáltatottan. A valóság Isten valóságos emberré lett. Isten emberi szemmel, emberi szívvel és mosollyal néz ránk a jászolból. Eljött közénk kiszolgáltatott emberek közé, akik a bűn, a kilátástalanság, és a céltalanság homályában tévelyegtünk. Eljött közénk, hogy reményt és fényt hozzon életünkbe. Azt a fényt és világosságot, amelyet magunktól hiába kerestünk volna, mert ez az Ő ajándéka.

A végtelen leszállt az idő keretei közé, a Fiú emberré lett, s ettől kezdve a világ és annak sorsa az Ő gondja is. Az a világ, a-

mely keze munkáját dicséri, s amelynek most már Ő is része, s nem pusztán külső szemlélője. Nincs semmi emberi, ami a mi Istenünkön kívül állna. Örömeink és bánataink már az Ő örömei és bánatai is. Most már nem a mennyek végtelen szféráiban kell Isten keresnünk, hanem életünk mindennapjaiban, sőt banalitásaiban. A mi sorsunk az Ő sorsa, s nem tart igényt különleges privilégiumokra. Emberfiaként az Ő sorsa is éhség, fáradtság, ellenségeskedés, félelem, és kegyetlen halál. Benne az Isten végtelensége magára vette szűkös emberi létünket, a végtelen boldogság magához ölelte a földi nyomorúságot. De éppen ez az ami felgyújtja bennünk a hitet, amelynek halovány fénye csodálatosan bevilágítja életünk éjszakáját és megszenteli azt.

Isten hozzánk jött, és közöttünk lakozik, s ettől kezdve minden új értelmet nyer. Azon az első karácsonyon Isten kimondta végső, legmélyebb és leggyönyörűbb ígését a megtestesült Igében. Az Igében, amelyet már nem lehet visszavonni, megváltoztatni, mert Isten meghatározó tette az. Az első karácsony óta Isten már szemtől szembe láthatjuk Krisztusban, kapcsolunk lehet Vele, evangéliumán és szentségein keresztül szeretetben szólít meg, s hozzánk jön, mert “mindannyian az Ő teljességéből részesültünk, kegyelmet kegyelemre halmozva”. (János 1:16.)

Karácsony ezért nemcsak költői és gyermekes romantika, hanem mindennekfelett hit, megigazulásunk záloga és sarkköve.

Karácsony annyit jelent, hogy Isten kimondta végső szavát az emberiség drámájában, a mi drámánkban. Karácsony ünneplése csak visszhangja lehet annak az ígének, amely létünk belsejében van, s aminek segítségével hívó “Amen”-t mondhatunk Isten hívására. Amikor Isten szavára és szeretetére gyermeki lélekkel mondunk “igen”-t, akkor valóban bennünk is eljött karácsony, s nem csak hangulatban és külsőségekben.

Isten kegyelemmel teljes születésének ünnepe: “Itt vagyok. Veled vagyok. Az életem vagyok, s időd vagyok, melyet felvagy elhasználsz. Ott vagyok a mindennapok szürkeségében. Sírom könnyeidet, s te sírod az enyéimet. Én vagyok örömed, s Én vagyok bánatod. Én vagyok a sötétségben, ahonnan nem találsz kiutat, s Én vagyok az út, amely világosságra vezet. Én vagyok aggodalmaidban, s örömteli pillanataidban. Én vagyok börtönöd mélyén, s betegágyadnál, amikor mindenki magadra hagyott. Én vagyok szükségedben és reményeid mélyén. Veled vagyok a testi-lelki megpróbáltatások poklában. Veled

Kedves Olvasóinknak örömmel teljes, áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelemben gazdag, békés új esztendőt szeretettel kíván

– a Szerkesztőség és az AMEK tisztikara.

szenvedem és ünneplem életed állomásait. — ezt jelenti az Én szeretetem irántad. S végül veled vagyok halálodban, mert a mai napon, szent karácsony napján ráléptem a halandók, a minden testnek útjára, amelynek végállomása a halál, s amelytől még önmagammat sem kíméltem meg.”

Örvendezzünk hát, hiszen senki sem tudja most már elvenni a mi Urunkat Istenünket tőlünk. Ő a mi testvérünk, zarándoktársunk életünk vándorútján. Többé nem hagy el minket, még akkor sem ha időnként szem elől tévesztjük. Ő itt van közöttünk.

Karácsony van! Gyűjtsuk meg a karácsonyfa gyertyáit, hogy világítsanak a sötétségben. Karácsony van, s ez a karácsony így már soha el nem múlik.

Szabó Gábor ev. lelkész (Warwick, Ausztrália)

KÖNYVISMERTETÉS

A nyugati magyar diaszpóra legeredményesebb szervezetei közé sorolható az 59 év óta négy világrészen működő és több ezer fiatalot számláló Külföldi Magyar Cserkészszövetség. E szervezet első tizenegy évéről jelent meg Magyarországon a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága kiadásában *Marosvári Attila: A magyar cserkészlet az emigrációban 1945 és 1956 között* c. könyve.

A 419 oldalas könyv a nyugati magyar cserkészlet hőskorát mutatja. Első része a német, osztrák, és olasz légerekben beinduló cserkész munkát elemzi, egyben rávilágítva az ezzel kapcsolatos nehézségekre, sikerekre, elkeseredésre, és örömökre. A könyv majd a tengerentúlra, Ausztráliába, valamint Dél- vagy Északamerika egyes országaiba való szétszóródást ismerteti. Befejező részében a központi irányítást értékeli, amellyel a négy világrészre szétszórt Szövetség tagjait kezdettől fogva összehozta.

A szerző a történész pontosságával, de könnyen olvasható formában országonként követi nyomon az árvalányhaj sikeres világtúráját, s ezzel a II. világháború utáni emigráció fontos fejezetét taglalja. A könyv táblázatokkal és 42 oldalas fényképgyűjteménnyel teszi áttekinthetőbbé és színesebbé a témát. A könyv befejezése után az olvasó máris várja a KMCSSZ történetének folytatását.

A könyv megrendelhető lapunkon keresztül is, \$25.00 beküldésével, Erős Vár, néven és P.O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038 címen.

KMCSSZHIR

ÚJ ESZTENDŐ VIZEIN AZ EGYHÁZ HAJÓJÁBAN

“Uram, ments meg minket, elveszünk!” (Máté 8:25b.)

Az egyházi szimbolika talán legszebb képe az egyház hajója. Egy-egy nagyszabású egyházi ünnepségen az ember zászlóshajónak látja az egyház hajóját, díszlobogókkal ékesítve. Máskor tengeralattjáró hajónak képzelnénk, amely aknák között próbál haladni, az aktuális felszíniek elől megbújva. Sokszor látom mentőcsónaknak, ahová emberek ilyen-olyan, életükre leselkedő veszélyek elől menekülnek biztonságot nyújtó oltalma miatt. Sok példát mondhatnánk még, de hogy szorosan a fent idézett bibliai vers kontextusánál maradjunk, az egyház hajóját most mindenképpen vitorlásként lássuk magunk előtt!

S mi kell a jó hajózáshoz? Adott a hajó. Kell a kapitány, aki ismeri a hajózás csinját-bínját. Aki tudja, hogy hogyan is kell kormányozni hajóját. Kell legénység is, melynek tagjai összehangoltan tudják végezni a feladatukat. Kell az iránytű, hogy tudjanak tájékozódni. Kell jó vitorlázat, amely befogja a szelet. És a biztonság kedvéért ... Nem. Az egyház hajóján nem kell mentőőv! Mert ugyan a vitorlánk elszakadhat a hirtelen támadó szélben. Mert ugyan értelmezhetjük rosszul az iránytű jelzését. Mert benne van a legénység aggodásában a zátonyra futás lehetősége, annak ellenére, hogy a kapitány jól irányít. Mégsem kell mentőőv. Még a szinte állandó viharban sem.

Azt olvassuk igénkben, hogy a tanítványok követték Jézust, beszálltak a hajóba. És a következő mondatban már vihar van. Milyen sokszor látjuk ezt, hogy ahol az egyház hajója halad, ott háborog a tenger. Viharosra fordulnak a szelek, és a hajó végül csak hánykódik kiteve hullámoknak és szélnek. Az iránytű már fölöslegesnek tűnik, a vitorlázatról ne is beszéljünk, a legénység meg csak ide-oda kapkod kínjában. Nem tudják, mit tegyenek.

Mi is hajóznak. Megvan a hajónk, szeretett Egyházunk. Megvan az iránytűnk, hitünk forrása és életünk zsinórmértéke, a Szentírás. Van legénység is, hiszen ebben az egyházban sokan vagyunk, akik valamilyen, alkalmasságunkhoz és képességeinkhez mért szolgálatra elhívtunk. A lutheri tanítás vitorlázata pedig biztosítja egyházunknak, hogy jó irányba haladva a Szentlélek szelével mindaddig eljuthatott hajónk. Miért érezzük mégis azt, hogy vihar van?! Vagy ha nincs, akkor készülődik?! Vagy, talán csak annyit, hogy kellene!

Mert újra és újra kell egy olyan vihar, mint amilyenbe a tanítványok jutottak. Ahol csődbe megy minden tapasztalat, ahol kettétörök minden biztosnak vélt dolog. És egyetlen az, ami marad. Odamenni Jézus Krisztushoz, felébreszteni és utolsó erőnkől csak ennyit sóhajtani: Uram, ments meg minket, elveszünk!

Ebben az egy mondatban benne van helyzetünk nyomorúsága, kilátástalansága. Fogyó gyülekezeteink látványának keserűsége, túlterhelt lelkészek ószinte panasza, feladatok végtelenségének terhe, lelkész nélküli gyülekezetek szomorúsága, külsőségekben megújuló gyülekezetek lelki töltődés iránti vágya; és még sorolhatnánk mindazt, ami jelenlegi helyzetünkben bennünket közvetlenül érint. Mindez benne van ebben az egy szóban: elveszünk!

Uram, ments meg minket, elveszünk! És ebben a mondatban ott van a Krisztust Úrnak valló hit! Ott van az Ó végtelen hatalmára való ráhagyatkozás! “Uram, Te ments meg! Mi nem mástól várjuk menekülésünket, üdvösségünket! Csak Tetőled!” Ennyi. Ennyi kellett ahhoz, hogy Krisztus Urunk felállva parancsot adjon a szeleknek és a tengernek, és azok elcsitultak. És ennyi kell ma is ahhoz, hogy egyházunk hajója rendben tudjon velünk együtt továbbhaladni! Hogy legyen kellő szél, de ne legyen vihar. Hogy legyen elég ember, de ne legyen, aki hátráltat. Hogy jó irányba tudjunk haladni, senkit sem elkerülve.

Ennyi elég: Uram, ments meg minket, elveszünk! Ez az egy mondat az, ami miatt nem kell az egyház hajójára mentőőv. Mert csak Krisztus lehet mentségünk. Ő mentheti meg a hajóst és a hajót! Urunk, ments meg, vezérelj, irányítsd, segítsd hajódat, mert Nélküled elveszünk!

Nagy Zoltán ev. lelkész (Nagyalásony)

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@aol.com. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkeikért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni sziveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc., 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

TESTVÉRI ÜDVÖZLET SZÉKESFEHÁRVÁRRÓL

Pethő Judit teológus testvérünk Amerikában töltött csodálatos nyara során ismerkedett meg ott élő evangélikusokkal (pl. Tessényi Kornél, Bernhardt Béla lelkészekkel), akik révén tudomást szereztünk az "Erős Vár"-ról is. Úgy gondoljuk, hogy ez a lap nagyszerű szolgálatot végez az Allamokban, hiszen kapcsolóként csatolja egybe nemcsak Amerikában, hanem a világon (Magyarországon) élő magyar evangélikusokat. Ezért megtiszteltetés számunkra, hogy mi, a székesfehérvári gyülekezet is mesélhetünk magunkról, álmainkról.

A reformáció óta élnek evangélikusok a városban és környékén, de a törökvesz, majd a római katolikus restauráció miatt igen kis létszámban. Az evangélikus gyülekezet a XIX. század végéig a várpalotai anyagyülekezethez tartozott, 1867-ben vált önállóvá. Első lelkésze az addigi vallásánár Németh Károly lett. Gyülekezeti háza, istentiszteleti helye az egykori vármegyeháza, ma múzeum, amelynek udvarán gyülekezeti termet építettek, sőt Gáncs Jenő lelkészsége (1877-1916) idején iskolát is működtettek. Ez az időszak a kibontakozás kora. A lelki megerősödés Gáncs Aladár működéséhez kötődik (1916-25). Ebben az időben többször is próbálkoztak templomépítéssel, de vagy a város elutasító magatartása vagy az infláció magas volta ezt lehetlenné tette. Végül is Sándy Gyula műegyetemi tanár tervei alapján Irányi Kamill lelkészsége idején (1925-1944) épült meg a gyülekezet temploma 1932-ben. A templom ma is a város egyik kiemelkedő szépsége, az egyedi vöröstéglás falazat és réztorony kialakítása miatt. A II. világháború az evangélikus egyházközösséget is megtépázta. A megtört és megfogyatkozott nyájjal Nagy Tibor akkori segédlelkész maradt. Ő nevelte, pásztorolta a gyülekezetet — a kommunizmus ideje alatt is 44 éven keresztül — előbb mint segédlelkész (1940-44), aztán helyettes lelkészként (1945-48), s végül megválasztott és beiktatott lelkészként (1948-84).

A gyülekezet ma mintegy ezer lélekből álló közösség, a heti Istentiszteletek mellett (vasárnap de. 10:30) rendszeresen tartunk kisközösségi alkalmakat minden korosztály számára. A legjelentősebb munka a gyermekek között folyik, öt hitoktató és két lelkész végzi a hittanoktatást, szülők és fiatalok kapcsolódnak bele a vasárnapi gyermekbibliakörök vezetésébe. Tizenkét éve énekar is működik a gyülekezetben, több kántor és orgonista teszi szobrá az Istentiszteleteket. A Székesfehérvári Evangélikus Egyházközösség látja el a fehérvárcsurgói leánygyülekezetben a szolgálatot, ezen kívül istentiszteleti és hittanórai alkalmakat Agárdon, Pusztaszabolcson, Sárosdon, és Nagylókon. Jelenleg lelkészi szolgálatot végez Bencze András esperes-lelkész, Fehér Károly ny. esperes-lelkész, és Süller Zsolt segédlelkész. Az egyházközösséget huzsonntagú presbitérium irányítja. Tiszteletbeli felügyelő dr. Molnár Gyula, felügyelő Falussy Ferencné.

A rendszerváltással kapott nagy ajándék, hogy 1995-ben felépülhetett az új gyülekezeti ház, amely igazi otthona a gyülekezetnek,

ám túl a lelki életen közösségi alkalmaknak, kulturális eseményeknek, és a szociális munkának is helyet ad. 1998-ban lehetőségünk adódott, hogy a templom fűtését is korszerűsítsük, így már évek óta élvezzük a padfűtés áldásos hatását a téli hideg hónapokban. A korábban már említett réztorony 2002-re került olyan állapotba, hogy nem lehetett tovább halogatni a felújítását, mert a folyamatos beázások révén a tartószerkezet is rothadni kezdett. Istennek hála 2003 telére teljesen felújított formában került vissza a templomunk tetéjére.

Mostani álmunkat szintén a szükség szülte. Orgonánkat 1947-ben építette a pécsi Angster-féle orgonagyár. A háború utáni állapotokat ismerve elmondhatjuk, hogy a cég nagyon szép és jó orgonát épített. Az orgona egybillentyűsörös (manuális), összesen hat hangszín (regiszter) szólal meg benne. A billentyű lenyomása és a megfelelő sip megszólalása közötti összeköttetés (traktúra) levegővel történik (pneumatikus). A pneumatikus orgona technológiája szép hangzást eredményez, viszont az építés óta eltelt majdnem 60 év alatt a benne lévő alkatrészek előregedtek, olyannyira, hogy egyes hangok már nem, mások alig szólalnak meg. A másik problémánk zenei jellegű Valamirevaló, sokféleképpen használható orgonának minimum két billentyűsóra, pedálja, és körülbelül húsz regisztere van. Jelenleg halkan, középhalkan, hangosan, és nagyon hangosan lehet játszani orgonánkon, illetve csak lehetne, mert a hatból egy regiszter egyáltalán nem, a pedál-regiszter csak ritkán szólal meg. A gyakran használt hangok közül kettő semmikor nem szól. Kórusunk kíséretére sem alkalmas a hangszer, egyedül csak arra (helyel-közszel), hogy vásárnapokon a gyülekezet éneket kísérje, illetve kisebb orgonadarabok megszólaltatására, ha működik a pedál. Gyülekezetünk közgyűlése 2004 októberében meghozta a döntést új orgona építéséről, mely reményeink szerint akár évszázadokon át is szolgálhatja majd Isten dicséretét. Az új hangszer városunk kultúrájának fejlesztésében is nagy szerepet játszhat.

Terve vehetnénk orgonahangversenyeket, mert templomunknak elismerten szép és hangversenyezésre alkalmas akusztikai adottságai vannak. Városunkban lehetőség van a zenei szakiskolában orgonatanulmányok folytatására. Gyülekezetünk lehetőséget lát arra, hogy orgonaszakos növendékek rendszeresen hangversenyeket tartsanak templomunkban valódi orgonán valódi akusztikai körülmények között. Így hangszerünk oktatási célokat is szolgálhat majd. A tervezett új orgona a beérkezett árajánlatok szerint 30 millió forintba (150 ezer US dollárba) kerül. Ez a hatalmas beruházás gyülekezetünk önjerejét jócskán meghaladja, ezért megragadunk minden lehetőséget, hogy felhívjuk a figyelmet álmainkra. Terveink szerint a szükséges pénz az áldásos munkával elő lehet teremteni:

Gyülekezeti tagjaink adományaiból • jótékonyági koncertsorozat bevételeiből • a Magyarországi Evangélikus Egyház hozzájárulásából • a Fejérmegyei Önkormányzat hozzá

járulásából, hiszen a regionális alap- és középfokú orgonaoktatás egyik sarkalatos kérdése oldódna meg. • figyelemmel követjük a magyar és európai uniós pályázati kiírásokat • számítunk hittestvéreink, testvérgyülekezteink segítségével. Az öreg kontinensen már vannak jólműködő kapcsolataink evangélikus gyülekezetekkel. A finnországi Kemi, a németországi Heidenheim városokkal tartunk fenn folyamatos testvérgyülekezeti kapcsolatot, ami azt jelenti, hogy két évente utazásokat, alkalmakat szervezünk egymásnak.

Szívesen építenénk kapcsolatokat az "új világ" felé is, ezért készségesen felvesszük az összeköttetést azokkal a magánszemélyekkel és gyülekezetekkel, akik megismerkednének velünk, akik hazajönnek és szeretnének ellátogatni hozzánk, vagy csak levelezőtársakat keresnek. A távolból kéri Mindnyájukra Isten gazdag áldását a Székesfehérvári Evangélikus Egyházközösség nevében,

Kiss Viktor

HOVÁ LETT A 250,000?

Az 1987-ben három egyháztest egyesüléséből keletkezett "Evangelical Lutheran Church in America" egyház több mint 5.2 millió tagot számlált. Tizenhat évvel később, 2003 december végével a statisztikai adatok szerint az egyháztagság öt millió alá süllyedt. A magyarázat többféle. Az egyik, hogy kevesebb gyermek születik. A másik, hogy a gyülekezetek évenként revideálják névjegyzéküket és törlik az inaktív tagokat. A harmadik, hogy 11 gyülekezet kilépett az egyházból, 36 pedig megszűnt. A negyedik, hogy egyesek bizonyos teológiai tendenciák folytán keresnek más egyházakban tagságot. Tehát az egyház jelenlegi lélekszáma kerekén 4,985,000. — Érdekes, hogy az öt csoportba osztályozott ún. kisebbségek arányszáma 2.9%-ra növekedett, mely szám nem szükségszerűen "természetes" növekedés, csupán igazodik a kaukázusi (fehér) egyháztagok csökkenéséhez. Az egyház kezdetkor a kisebbségek arányszáma 1.98% volt. ELCANews

EGYSÉGTÁRGYALÁS

Az Ev. Világszövetség és a Keresztyén Egység Pápai Tanácsa által delegált katolikus–evangélikus egységbizottság a marylandi Baltimoreban tartotta legutóbbi ülését. A bizottság evangélikus társelnöke D. dr. Harmati Béla ny. ev. püspök. A tárgyalások témájául "az Egyház apostoli jellege" szolgált. A részletes jelentést 2006-ra készítik el. A tárgyalási napokat szentmise vagy úrvacsorai Istentisztelet vezette be váltakozva. Ez azonban egyszerűen csak azt jelentette, hogy a "másik" fél "gyülekezetként" jelen volt a misén vagy Istentiszteleten, együtt énekelt, imádkozott, de az áldozásban az evangélikusok, az úrvacsorában a katolikusok nem vettek részt. z

REMÉNYIK EMLÉKMŰSOR CLEVELANDBAN

Emlékek és emlekezések délutánja volt a nyugatelevelandi magyar evangélikus templomban október 17-en, ahol evangélikus költőnkre, Reményik Sándorra emlékeztünk. Életünk során zsebünkben összegyűjtünk emlékeket és abból kihúzzunk olyanokat, amiket meg akarunk osztani magyar honfitársainkkal. Ez volt jellemzője irodalmi délutánunknak.

Gyermekkori emlékeit a költőről Szent Királyi János, örökös presbitertünk, meghatott hangon, olyan szívmelegítően, színesen mondta el, hogy nemcsak ő, hanem mi is vele voltunk Kolozsvárt, Nagyváradon, a költő "kertjében", a költő barát, az édesapa, és a gyermeki álom trilógiájában, majd az író szomorú temetésén. Hálás köszönet érte, János barátunk!

Irodalmi délutánunk szereplői Reményik Sándor műveit zenében és szóban ismertették meg velünk. Papp Károly és Szent-

(balról jobbra:) Nt. Tamásy Éva, Vásárhelyi Judit, Kiss Etelka, Barnóczky Sarolta, Nt. Tamásy Zoltán, Gyimóthy Gergely, Czírják Béla

királyi Ödön versekben, Nt. Tamásy Zoltán, Vásárhelyi Judit, Barnóczki Sarolta, B. Ormai Ildikó, Czírják Béla, Kiss Etelka, Gyimóthy Gergely, és magyariskolás gyermekeink (Chmielewski Emese és Erika, meg Tamásy Viola és Márton) pedig zenében, énekekben. Nt. Tamásy Zoltán fuvolán, B. Ormai Ildikó orgonakíséretével Händel négy szonátáját adta elő.

Vásárhelyi Judit és Barnóczki Sarolta gitárkísérettel énekeltek saját, Illés Lajos, és eredeti feldolgozásokat: Fuvom az énekem (somogyi népdal) • Tépelődés a Sinai-hegyen (Reményik) • Hazám, hazám (csángó népdal) • Hontalan versekből (Reményik) • Eredeti székely himnusz • A három szín (Reményik) ... majd énekkari együttesben: Ne csüggedj, lelkem (kánon) • Zengjen az Úrnak hálaszó (Clemens Jacobus) • Könyörülj, Úristen, rajtunk (Kapi Gyula) • Fönn a csillagok felett (Mozart) • Az Úr csodásan működik (Maár Margit) • Jöjj, fáradt szív (Sermisy). Az előadás végén Vásárhelyi Judit az "Úr Jézus, imádlak" spritualéra tanította meg a jelenlévőket.

Irodalmi délutánunk nívója kétségtelenül magas volt. Hogy mit jelent az ilyen irodalmi, zenés együttlét, azt bizonyítja az egymás iránti szeretet megnyilvánulása, a mosoly minden résztvevő arcán. Isten útja az, hogy valláskülönbség nélkül tudunk együttlenni, dicsérni Istent, Reményik Sándor szavain keresztül, aki ezt mondta nekünk: "És tégy kezembe néha egy kezét / Úgy, hogy érezzem tiszta melegét / És legyen nekem sok kicsi dologban / A Te kegyelmed örökké elég."

A szép műsor után finom vacsora és baráti, zenés hangulat következett. Nt. Éva és Zoltán, ennek a délutánnak megszervezéséért fogadják őszinte köszönetünket. S mély és igaz hálával köszöni lelkipásztorunk, Nt. Tamásy Éva és a gyülekezet mind a közreműködők és a vacsorakészítők munkáját, mind a vendégek szíves megjelenését.

Csésze Elza

KARÁCSONYI ÜZENET MAGYARORSZÁGRA

Emlék a múltból: 1952 karácsonyára, D. dr. Fry Franklin C., akkor a "United Lutheran Church in America" egyház elnöke (orsz. püspöke) a Szabad Európa Rádión az alábbi üzenetet intézte Magyarország keresztyén hiveihez. Ebben az évben tartották a II. evangélikus világgyűlést, s ebben az évben szervezték át a Magyarországi Evangélikus Egyházat D. Túröczy Zoltán és D. Szabó József püspökök menesztésével.

*

Tisztaság, alázat, és szeretet karácsony három legfőbb erénye. Egy másik országban élő keresztyén lelkészként — aki tud arról, hogy üldözések és megfélemlítések ellenére sokan érzik közületek a hitet — azért imádkozom, hogy mindnyájan ezt a három erényt sugározzuk a mi Üdvözítőnk születésekor.

Amikor Isten szeplőtelen Fia megszületett karácsonykor, földi jászolban feküdt, pontosan a bűnös és elnyomó világ kellős közepén. Olyan ragyogó és tiszta volt, hogy mindenki azonnal látta a különbséget. A tiszta Megváltó nem marad meg olyan emberi szivekben, amelyek nem tartanak bűnbánatot, és amelyek nem tisztulnak meg.

Karácsony ugyanakkor az alázat ünnepe is. Isten mindenható Fia olyan alázatos volt, hogy segítségre szoruló gyermekké lett. A Betlehemben lévő Születés Temploma központi ajtaja annyira alacsony, hogy minden zarándoknak meg kell hajolnia, hogy be tudjon lépni. Mivel Isten Fia így cselekszik, bátorságot és bizalmat ad mindazoknak, akik születése óta segítségre szorulnak. Ez arra emlékeztet minket, hogy Krisztusnak mélyre kellett hajolnia, hogy megszülessék. Gögös emberek soha nem tudják helyesen köszönteni ezt az újszülött Királyt.

Az Üdvözítő születése azonban mindenekelőtt az Atya szeretetét mutatja. Mi keresztyének akkor vagyunk a legértékesebbek a kicsiny Jézusnak, ha az embertársaink iránti keresztyén szeretet arra kényszerít minket, hogy zokon vegyünk és ellenálljunk minden igazságtalanságnak, amelyet embertársainknak okoztak.

Ahogy Luther Márton mondta: A felebarátainkkal való törődés közben Krisztussá kell lennünk a számukra. Én tovább megyek, és arra emlékeztetek titeket, hogy mindnyájunknak vissza kell tükröznünk valamit az Atya önmagát elfelejtő és tékozló karácsonyi szeretetéből. Karácsonykor Ő a legjobbat adta, úgyhogy nekünk sem szabadna soha beérnünk azzal, hogy olyan ajándékot adjunk, amely kevesebb, mint mások személyiségének a teljes tiszteletben tartása.

Testvéri szeretettel: Fry Franklin C.

(Fordította: Böröcz Enikő ev. lelkész)

**Ímé, a szűz fogan méhében és szül fiat
és nevezi azt Immánuelnek. (Ézsaiás 7:14.)**

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• A történelmi egyházak — evangélikus, református, római katolikus — néhány kis-egyházaal együtt Nyíltlevélben tiltakoztak 2005. évi költségvetés azon pontjai ellen, melyek, a közoktatási és egyház-finanszírozási törvény egyidejű módosításával, a kistelepülések iskoláinak, s megkülönböztetett módon pedig az egyházi iskolák működésének ellehetetlenülését eredményezik. Kiemelten nehézményezik, hogy a költségvetési tervezet elé a kormányzat semmiféle egyeztetést nem kezdeményezett. A Nyíltlevél egyéb részleteket is tartalmaz. Aláírók a történelmi egyházak részéről: *Dr. Veress András* püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Kar titkára, *dr. Bölcskei Gusztáv* püspök, a Református Egyház Zsinatának elnöke, és *D. Szabik Imre*, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke.

• *Dr. Fabiny Tamást* — egykori csikágói lelkészosztályvezetőt —, a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem docensét egyetemi tanárrá és újszövetségi tanszék-vezetővé nevezték ki.

• A Magyar Katolikus Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház képviselői ünnepi ülésorozaton emlékeztek meg a Megigazulásról szóló katolikus–evangélikus Közös nyilatkozat aláírásáról annak 5. évfordulóján. Az egyik előadás a nyilatkozat zárómondatát is idézte: "Hálát adunk az Úrnak az egyházszakadás leküzdése útján tett döntő lépésért, kérjük a Szentlelket, vezessen minket tovább is a látható egység felé, amely Krisztus akarata."

• *Trajtler Gábor* ny. ev. lelkész, orgonaművészt a Nemzeti Kulturális Örökség Miniszterüme Károli Gáspár-díjjal tüntette ki. "Trajtler Gábor ... lelkész, egyházzenész, tanári, és művészi pályáját minden területen elmélyült szakmai igényesség és áldozatos helytállás jellemzi" (néhány szó a méltatásból).

• *Tabdiban* új imatermet, *Mezőberény-I.* kerületben új. Szakonyban felújított orgonáját, *Győr-Ménfőcsanakon* új gyülekezeti házát és parókiáját, *Káván*, *Sámsonházán*, *Barcon*, *Veszprémgalsán* felújított templomát, *Gecsén* felújított parókiáját s templomát, *Sóváron* felújított urnás temetői kápolnáját, *Gödöllőn* új, *Szarvason* (ótemplom), *Dunaegyházán* felújított parókiáját, az őrési (burgenlandi) *Őriszigeten* új harangját, *Bükön*, *Nagykanizsán* felújított gyülekezeti házát vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

• Pápán a gyülekezetalapítás 300., Pusztatollakán a 125., Győr-Nádorvárosban a templomépítés 60., Szarvason (ótemplom) általános iskolája 5., orgonájának 200.,

Soltvadkerten az ev. óvoda létesítése 15., Vácott a 10. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet.

• A Déli Ev. Egyházkerületben *Hontheyi Zsoltot* Gáncs Péter püspök szentelte lelkésszé.

• A soproni *Berzsenyi Dániel* Ev. Gimnázium épületének 5 tantermet és 2 tornatermet magábafoglaló új részét, és *Békéscsabán* az Ev. Gimnázium új épületszárnyát vették ünnepélyesen használatba.

• A *Ferencvárosi Evangélikus Egyházközség* hagyományteremtő táncestélyt rendezett, melynek fővédnöke *vonHabsburg Eilike* és házigazdája *dr. Fabiny Tibor* ny. ev. teol. professzor volt.

• *Meghalt Veczán Pál* borsod-hevesi esperes, diósgyőri ev. lelkész.

• *Nagyalásony-Dobrony-Nemesszalókon* *Nagy Zoltán* (volt csikágói teológusosztályvezető), *Tamásiban* *Hontheyi Zsolt*, *Nemescsón* *Kalincsak Balázs* és *Kalincsakné Varga Katalin*, *Ósagárdon* *Szökéné Bakay Beatrix* az ev. gyülekezet új lelkésze.

• A *Fébé Evangélikus Diakonissza* Egyesület fennállásának 80. évfordulóját ünnepelte. Az 1924-ben alakult egyesület pártállami parancsra 1951-től 1990-ig tevékenységét szüneteltetni kényszerült. Ma ismét van anyaháza 12 diakonisszával, s üdülőtelepet meg mozgássérült-otthont tart fenn. Működése kiterjesztéséhez különféle tervekkel foglalkozik.

• A budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem épületét új kollégiumszárnyal bővítették: 16 lakószobával, tornateremmel, multifunkcionális képolnával, a kollégiumi lelkész lakásával, társalgókkal, és más közhasználatú helyiségekkel. A beruházás értéke 200 millió forint. Az új épületrészt *Krizsán András* építész tervezte, a kápolna színes üvegablakát *Mezősi Eszter* iparművész készítette.

• Az *Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia* és az *ohio-columbusi "Trinity Lutheran Seminary"* intézet közötti tárgyalások eredményeképpen, valamint a "Pittsburgh Foundation (Alapítvány)" jóváhagyásával minden jel arra mutat, hogy a 2005/2006-os tanévben hazai ev. teológus teljes ösztöndíjjal egyéves szaktanulmányt folytathat a TLS intézetben. Ez a kizárólag magyarországi születésű és magyarszármas ev. teológusok javára létesített, ún. *Blaho-Miller Ösztöndíjalap* tanévenkénti folyamatban, alkalmilag még egyszerre két pályázó számára is biztosít tanulmányi lehetőséget. Csikágóban a *Fuchs Frigyes* és *Iren Ösztöndíjalap* eddig már 18 magyar ev. teológus kapott ösztöndíjat, hogy a "Lutheran School of Theology" intézetben egy-egy tanévben tanulhasson. ✕

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: *Bernhardt Béla* főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178. <AMEvKo@aol.com>

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: *Juhász-Shepherd Ferenc*
Templom és lelkései hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnap Istentisztelet de. 10:15 órakor, angol-magyar. *Mihályi Ernő* gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész telefonszáma: 941-2212.

Ünnepi Istentiszteleteink, ádventben, december 5, 12, 19-én vasárnap de. 10:15 órakor; karácsonykor, 24-én pénteken este 7:30-kor és 26-án vasárnap de. 10:15-kor (25-én nincs Istentisztelet); újévkor, január 2-án vasárnap de. 10:15-kor. ■ *Krisztusunk* ma született, / *Hirdessétek!* / *Mennyből földre* küldetett: / *Kövessétek!* / *Isten Fia*, kérünk, / *Légy a mi vezérünk*, / *Maradj mindig velünk!* ■ *Áldott karácsonyt*, *békés új esztendő*t kívánunk minden kedves magyar testvérünknek. — AF.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: *Tamási Éva*

Templom: West 98th St. és *Denison Ave.*
Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul; szeptembertől *Gyermekistentisztelet* is. *Úrvacsoraoasztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.*

Istenem! Hadd töltse meg az én életemet is az a világfölbőlötti békesség, amit a pásztorok kaptak, amikor megpillantották Jézust! Hadd legyen az én karácsonyi örömszerzésemben az a fény, amely azoknak az arcán és életében tündöklött fel, akik Jézus szemébe nézhettek! Hadd tapasztaljam meg, hogy szerető Isten vagy, és azt akarod, hogy az én életem is áttüzesedjék irántad való szeretettel! Könyörgök olyan karácsonyért, amelyik nem múlik el holnap, amelyik Veled való állandó együttlét. Hadd találjalak meg, földreszállott örök Szeretet, s hadd legyen az életem Veled való állandó közöség. Ezt a karácsonyt add ennek a kereső, fázó világnak is! Hadd fogadja be a kicsiny betlehemi hajlék azt a millió és millió lelket, aki karácsonykor Jézust keresi! Gazdagok hadd érezzék szegénységüket a Te kiáradó kegyelmed gazdagsága mellett! A szegényeket gazdagítsd meg a Te legnagyobb ajándékkal! Add Krisztust mindannyiunknak! ■ Szeretettel hirdetem alkalmainkat: December 17-én pénteken este 5-kor karácsonyi zenés áhitatot tart kis kamarakórusunk, amelyre mindenkit szeretettel meghívunk. Utána szerény vacsorára és táncos estre hívjuk kedves Mindannyiukat! ■ Karácsonyi Istentiszteleteink: December 19-én, ádvent 4. vasárnapján magyar iskolás és óvodás gyermekeink szolgálnak közöttünk az Istentiszteleten. December 24-én este 11-kor gyertyafényes Istentiszteletet tartunk úrvacsoraoasztással angol nyelven. December 25-én, karácsony ünnepén, de. 10:45-kor magyarnyelvű Istentiszteletet tartunk úrvacsoraoasztással, magyar iskolásaink, óvodásaink, s énekarunk szolgálatával. December 26-án, karácsony 2. napján de. 9:30-kor angol-, 10:45-kor magyarnyelvű Istentisztelet úrvacsoraoasztással. Január 1-én, újévkor magyarnyelvű Istentisztelet 10:45-kor. Isten Szentlelkének hívogatója hozza el Önöket a mi templomunkba! ■ Hálás köszönetet mondok *Rózsahegyi Ida* és *Pál* testvéreimnek az izletes ebédéért, *Mezősi Lajosnak* a finom süteményéért, és asszony-ferfi tagjainknak önfeláldozó munkájukért! Isten adjon nekik továbbra is erőt, hogy szolgálhassák egyházukat. ■ Hadd köszönjem meg itt is Nagy Ernőnek és *Máriának*, *Nagy Attilának* és *Cinhiának*, áldozatos szeretetüket! Jövőtükökből 14 új ablakot kapott a lelkészlakás, amelynek összege 4,800 dollár. Ezzel is kifejezték Isten és gyülekezetük iránti szere-

tetüket! Isten szeretetének áldását kérjük a Nagycsalád részére, akik ilyen szép adománnyal segítettek nekünk. Ez a példamutatás ösztönözzön másokat is a jócselekedetre egyházunk számára! ■ Isten adjon kedves Mindannyiunknak meghitt karácsonyi ünnepszentelést, hogy szíveikben megszülethessék a Megváltó! Szép, áldott 2005-ös esztendőt minden testvéremnek, hazánkknak, nemzetünknek! Erős vár a mi Istenünk! Lelkipásztori imádsággal: Tamásy Éva ev. lelkész

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: 116 Bond St. Lelkész i hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. **Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300.** Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap 2. és 4. vasárnapján du. 4 órakor.

“Nézzetek a szívetekbe karácsonyos szemmel, őszinte és becsületes lélekkel. S ha azt látjátok az önkeresés után, hogy szíveteknek valamelyik zugában rosszindulat, irigység, keserűség vagy bármiféle más tisztátalan érzés lakozik valamely magyar testvéretekkel szemben: gyomláljátok azt ki gyorsan, mielőtt véglegesen és halálosan megmérgezné benneteket az életet. Nyissátok meg szíveteknek minden ablakát, és eresszétek be oda a napfényt, hadd pusztítson ki belőletek minden sötétséget ezen a karácsonyon. A civódások, pártoskodások nemzetéből változzatok át a szeretet nemzetévé, s lássátok meg, attól a pillanattól kezdve veletek lesz az Isten. Megmaradásunknak, megmaradástoknak ez az egyetlen lehetősége. Adjon az Isten boldog, áldott karácsonyt és szeretetben gazdag új esztendőt mindannyiunktoknak” (Wass Albert: Karácsonyi levél – részlet.) ■ Ezekkel a gondolatokkal köszöntjük kedves Testvéreinket, s nagyon nagy szeretettel hívjuk mindannyiukat adventi és karácsonyi Istentiszteleteinkre. ■ **December 12-én** délután 4-kor tartunk adventi istentiszteletet. ■ **December 26-án** 4-kor karácsonyi Istentiszteletet úrvacsoraosztással. Kérnénk mindenkit, a gyülekezet közöségében és életében vegyen részt, mindannyiunknak szüksége van evangélikus anyaszentegyházunkra. Ott szeretne az Isten megszólítani, megáldani bennünket; ne éljünk vissza az Isten szeretetével, amelyet karácsonykor elhozott erre a földre! ■ **Ökumenikus Istentiszteletünk 2005. január 16-án** lesz du. 3-kor a robert-streeti magyar református templomban, reméljük, szép számmal tudjuk evangélikusságunkat képviselni. ■ Isten földreszállott szeretete ölelje és áldja meg Hittestvéreink életét. Jézus Krisztus megszületése adjon értelmet és szép célt a 2005-ös évre. Testi-lelki békességet kívánunk szeretettel: Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek. X

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2005 JANUÁR

1. Jézus neve ünnepe – Új év napja
Filippi 2:5-11 – Lukács 2:15-21
KARÁCSONY U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: Zsoltár 148:13

2. Efezus 1:3-14 – János 1:10-18
3. Zsidók 7:1-25 – Ap.Csel. 9:1-22
4. Lukács 12:22-32 – Ap.Csel. 9:23-10:8
5. János 13:1-11 – Ap.Csel. 10:9-23a

6. VÍZKERESZT UNNEPE

Efezus 3:1-12 – Máté 2:1-12

7. Kolossé 1:9-11 – Ap.Csel. 10:23b-43
8. Zsid. 9:11-15 – Ap.Csel. 10:44-11:10

VÍZKERESZT U. 1. VASÁRNAP

Heti ige: Ézsaiás 42:3

9. 29. Zsoltár – Máté 3:13-17
10. Lukács 19:1-10 – Ap.Csel. 11:11-24
11. Máté 6:31-34 – Ap.Csel. 11:25-12:5
12. Galata 5:1-6 – Ap.Csel. 12:6-19
13. Lukács 8:40-48 – Ap.Csel. 12:20-13:7
14. Lukács 17:20-21 – Ap.Csel. 13:8-20a
15. Galata 4:1-7 – Ap.Csel. 13:20b-33

VÍZKERESZT U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: 1Korinthus 1:9

16. 1Korinthus 1:1-9 – János 1:29-42
17. 2Korinthus 1:2-4 – Ap.Csel. 13:34-47
AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT KEZDETE
18. Kolossé 2:8-10 – Ap.Csel. 13:48-14:7
19. Róma 8:38-39 – Ap.Csel. 14:8-20
20. Kolossé 3:12-17 – Ap.Cs. 14:21-15:5
21. Dániel 3:31-33 – Ap.Csel. 15:6-18
22. 1Korinthus 3:16-23 – Ap.Csel. 15:19-31

VÍZKERESZT U. 3. VASÁRNAP

Heti ige: Zsoltár 27:1

23. 1Korinthus 1:10-18 – Máté 4:12-23
24. Lukács 18:9-14 – Ap.Csel. 15:32-16:3
25. Lukács 19:28-38 – Ap.Csel. 16:4-15
AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT VÉGE
26. János 3:16-21 – Ap.Csel. 16:16-29
27. Ap.Cs. 14:21-22 – Ap.Csel. 16:3-17:3
28. Máté 9:1-8 – Ap.Csel. 17:4-15
29. Róma 11:25-32 – Ap.Csel. 17:16-28

VÍZKERESZT U. 4. VASÁRNAP

Heti ige: 1Korinthus 1:18

30. 1Korinthus 1:18-31 – Máté 5:1-12
31. Máté 2:1-6 – Ap.Csel. 17:29-18:7

2005 FEBRUÁR

1. Ézsaiás 50:4-10 – Ap.Csel. 18:22-28
2. Jézus bemutatása a templomban
Zsidók 2:14-18 – Lukács 2:22-40
3. Lukács 7:11-17 – Ap.Csel. 19:1-20
4. Ézsaiás 32:15-18 – Ap.Csel. 19:21-31
5. Lukács 24:13-35 – Ap.Csel. 19:32-40

VÍZKERESZT U. UTOLSÓ VAS. URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA

Heti ige: Máté 17:5

6. 2Péter 1:16-21 – Máté 17:1-9
7. Luke 6:47-49 – Ap.Csel. 20:1-16
8. 21. Zsoltár – Ap.Csel. 20:17-38
9. **Hamvazószerda**
2Kor. 5:20b-6:10 – Máté 6:1-6, 16-21
10. 17. Zsoltár – Ap.Csel. 21:1-16
11. János 6:27-34 – Ap.Csel. 21:17-30
12. Lukács 15:1-7 – Ap.Csel. 21:31-22:2

BŐJT 1. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 32:11

13. Róma 5:12-19 – Máté 4:1-11
14. Lukács 6:17-19 – Ap.Csel. 22:3-16
15. 1Thessz. 2:13-16 – Ap.Csel. 22:17-30
16. Kolossé 2:1-7 – Ap.Csel. 23:1-11
17. Róma 13:1-8 – Ap.Csel. 23:12-22
18. Kolossé 1:9-22 – Ap.Csel. 23:23-33
19. Efezus 1:3-8 – Ap.Csel. 24:1-9

BŐJT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 3:16

20. Róma 4:1-5, 13-17 – János 3:1-17
21. 28. Zsoltár – Ap.Csel. 24:10-27
22. Lukács 12:1-12 – Ap.Csel. 25:1-12
23. Ezekiel 20:40-44 – Ap.Csel. 25:13-27
24. **Mátyás apostol emléknapja**
Ap.Csel. 1:15-26 – Márk 2:1-12
25. János 15:9-17 – Ap.Csel. 26:1-32
26. Jelenések 21:1-7 – Ap.Csel. 27:1-26

BŐJT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: Zsoltár 95:6

27. Róma 5:1-11 – János 4:5-42
28. Zsidók 12:1-3 – Ap.Csel. 27:27-44

DT&RL

LEGGÖZELEBBI LAPZÁRTA 2005. JANUÁR 15-ÉN

**HOZSÁNNA A DÁVID
FIÁNAK!**

**ÁLDOTT, AKI JÖN AZ ÚR
NEVÉBEN!**

**HOZSÁNNA A
MAGASSÁGBAN!**

MÁTÉ 21:9

Amit a szerkesztőség kér

Szeretettel kérjük, hogy a mellékelt “befizetőlapot” megfelelően kitöltve csatolt csekkel vagy pénzesutalvánnyal együtt a válaszborítékban beküldeni szíveskedjenek. Legyen hálaadás mindnyájunkban, hogy az *Erős Vár* immár 74 éve szolgálhatta az északamerikai magyar evangélikusságot és másokat is olvasótáborunkban. Jó rendezni az előfizetéseket és még a hátralékokat is, ha vonatkozik. Tegye azonban minden olvasónk megfontolás tárgyává, hogy szórványközösségünk erősítésére nem vállalna-e tagságot az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciában (az évi 20 dolláros tagdíjban az előfizetés is benne van). A lapkiadás mellett az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia egyéb tevékenységét tagdíjából és a tagdíjakat is meghaladó szeretetadományokból végezheti csak, eddig alakulása óta éppen 63 éven át. Előre is köszönetet mondunk minden befizetésért. – Szerk.